

Η Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου
στην Αίτηση CERTIORARI αρ. 70/2024 -
Εκτίμηση των συνεπειών της Απόφασης
για τους Δικηγόρους

Χρίστος Π. Κινάνης
Δικηγόρος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του ημερομηνίας 08/07/2024, (εν τοις εφεξής αναφερομένης ως η «**Απόφαση**»)¹, στην Αίτηση CERTIORARI αρ. 70/2024, αποφάσισε, μεταξύ άλλων, ότι η διαδικασία που ακολούθησε το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και επέβαλε ποινή στην Αιτήτρια για ισχυριζόμενες παραβιάσεις του *Περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007, (188(I)/2007)*», εν τοις εφεξής «**ο Νόμος 188(I)/2007**», και σχετικών Οδηγιών του, συνιστούσαν παραβίαση θεμελιωδών αρχών Φυσικής Δικαιοσύνης και παραβίαση της Αρχής της Αμεροληψίας.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου με αποφάσεις του που εκδόθηκαν την 30/05/2022 (απόφαση καταδίκης) και 29/05/2023 (απόφαση ποινής), έκρινε ένοχη την Αιτήτρια Δικηγορική Εταιρεία για ισχυριζόμενες παραβιάσεις του Νόμου 188(I)/2007 και των Οδηγιών του σε σχέση με την εφαρμογή του εν λόγω Νόμου και της επέβαλε ποινή εκ €19.000,00.

Η Αιτήτρια, με Αίτηση CERTIORARI, αμφισβήτησε την εγκυρότητα των Αποφάσεων του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου για τρεις λόγους:

- Παραβίαση της Αρχής της Αμεροληψίας,
- Παραβίαση των Αρχών της Φυσικής Δικαιοσύνης,
- Αντισυνταγματικότητα του Νόμου 188(I)/2007 για τους Δικηγόρους, Δικηγορικές Εταιρείες και Θυγατρικές αυτών.

¹ Παρατίθεται στον ακόλουθο σύνδεσμο [εδώ](#).

Το Δικαστήριο στην πρωτοπόρο, εκτενή και εμπειριστατωμένη Απόφασή του, αποδέχθηκε τις θέσεις των Δικηγόρων της Αιτήτριας και έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση της Αρχής της Αμεροληψίας και κατά συνέπεια παραβίαση των Αρχών της Φυσικής Δικαιοσύνης και ακύρωσε τόσο την απόφαση της καταδίκης όσο και την Απόφαση που επέβαλε στην Αιτήτρια ποινή ήτοι πρόστιμο εκ €19.000,00.

Το Δικαστήριο εν όψει της κατάληξης αυτής έκρινε ότι δεν χρειαζόταν να εξεταστούν οι υπόλοιποι λόγοι για τους οποίους δόθηκε η σχετική άδεια και έτσι το θέμα της αντισυνταγματικότητας του Νόμου 188(I)/2007, για τους Δικηγόρους, Δικηγορικές Εταιρείες και Θυγατρικές αυτών δεν εξετάστηκε και δεν αποφασίστηκε.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ CERTIORARI

Η αίτηση για CERTIORARI έγινε αποδεκτή για εκδίκαση και παραχωρήθηκε σχετική άδεια, γιατί το Δικαστήριο έκρινε ότι το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ενεργούσε ως πειθαρχικό σώμα / οιονεί Δικαστήριο, και η διαδικασία που ακολούθησε για επιβολή ποινής στην Αιτήτρια, **ήταν δικαστικής φύσης.**

Η δικαστική φύση της πράξης, όπως αποφάσισε το Δικαστήριο πηγάζει από τη φύση των υπηρεσιών που παρέχουν οι δικηγόροι ως λειτουργοί της δικαιοσύνης σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 17(13) του Περί Δικηγόρων Νόμου, Κεφ. 2, συμμετέχοντας στην απονομή αυτής.

Το Δικαστήριο υιοθέτησε, μεταξύ άλλων, τις θέσεις του εξαμελούς Εφετείου στην υπόθεση ***Emileos A. Frangos v. Medical Disciplinary Board and Others, (1983) 1 CLR 256***, ότι πειθαρχικά διαβήματα εναντίον δικηγόρων συνιστούν δικαστικής φύσεως διαδικασίες, παραθέτοντας το τι είπε ο Δ. Πικής Π., στην εν λόγω υπόθεση, ήτοι:

«The association of the legal profession with the administration of justice was held in Cyprus, as in other jurisdictions, sufficient to attach the imprint of judicial proceedings upon proceedings for the discipline of advocates».

(....)

«It is the association of the legal profession with the administration of justices that colours proceedings against advocates with the characteristics of judicial proceedings».

Επίσης υιοθέτησε τις θέσεις που εξέφρασε ο Δ. Τριανταφυλλίδης στην υπόθεση, **In the matter of CD an advocate (1969) 1 C.L.R. 376**, ότι:

"..... advocates are officers of the Court and disciplinary matters concerning them are considered as being related to the administration of justice..."

ΛΟΓΟΙ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Το Δικαστήριο ακύρωσε τις αποφάσεις του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου γιατί **εκδόθηκαν κατά παράβαση της Αρχής της Αμεροληψίας** γεγονός που στοιχειοθετεί **«παραβίαση θεμελιωδών αρχών φυσικής Δικαιοσύνης»**

Το Συμβούλιο στην υπό κρίση υπόθεση ήταν ταυτόχρονα κριτής και κατηγορός, κατά παράβαση της αρχής **«Ουδείς κριτής των εαυτού πράξεων»** και δίκασε την Αιτήτρια με βάση κατηγορητήριο που το ίδιο το Συμβούλιο εξέδωσε.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ

Ο Γενικός Εισαγγελέας που με βάση το άρθρο 23(1) του Περί Δικηγόρων Νόμου Κεφ. 2, είναι μέλος του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, παρουσιάστηκε στην υπόθεση κατ' επίκληση του Δικαστηρίου, ως AMICUS CURIAE, (Φίλος του Δικαστηρίου), για να εκφράσει την άποψή του για τα νομικά θέματα που εγείρονται.

Το Δικαστήριο κατά το στάδιο της αίτησης για άδεια, αποδέχθηκε τη θέση των Δικηγόρων της Αιτήτριας ότι στην υπό κρίση περίπτωση το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ενεργούσε ως πειθαρχικό σώμα / οίωναί Δικαστήριο και με αναφορά στην υπόθεση, **Αναφορικά με το Μ.Ι. Δικηγόρο (2001) 1 Α.Α.Δ. 702²**, έκρινε ότι το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου δεν μπορεί να είναι διάδικος στη διαδικασία. Για τον λόγο αυτό κλήθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας ως φίλος του Δικαστηρίου (AMICUS CURIAE).

Ο Γενικός Εισαγγελέας, υιοθέτησε τις θέσεις της Αιτήτριας για παραβίαση της Αρχής της Αμεροληψίας και των Αρχών της Φυσικής Δικαιοσύνης αλλά δεν υιοθέτησε την επιχειρηματολογία των δικηγόρων της Αιτήτριας ότι ο νόμος είναι αντισυνταγματικός για το ότι δεν παρέχει αποτελεσματική δικαστική προστασία στους Δικηγόρους, Δικηγορικές Εταιρείες και Θυγατρικές αυτών, λόγο τον οποίο το Δικαστήριο δικαιωματικά δεν εξέτασε.

² Στην εν λόγω υπόθεση τονίστηκε σε σχέση με πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου Δικηγόρων, ότι συνιστά δικαστική διαδικασία και ότι, ως εκ τούτου, «το Πειθαρχικό Συμβούλιο Δικηγόρων Δεν μπορεί να είναι διάδικος στη διαδικασία, όπως και δεν θα μπορούσε κανένα άλλο Δικαστήριο να ήταν διάδικος σε οποιαδήποτε περίπτωση έφεσης από απόφασή του.»

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Αξίζουν ιδιαίτερης αναφοράς τα ακόλουθα σημεία της Απόφασης:

1. Το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου όταν ενεργεί ως Εποπτική Αρχή των Δικηγόρων, Δικηγορικών Εταιρειών και Ουγατρικών αυτών, ενεργεί ως πειθαρχικό σώμα / οιωνοί Δικαστήριο και η διαδικασία που ακολουθεί για εκδίκαση πειθαρχικών παραπτωμάτων σε σχέση με το Νόμο 188(I)/2007 ή τις Οδηγίες του, είναι δικαστικής φύσης.
2. Εφόσον το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, δρα ως πειθαρχικό σώμα και ασκεί πειθαρχική εξουσία κατά δικηγόρων και εταιρειών δικηγόρων στο πλαίσιο του Νόμου 188(I)/2007 τότε ... **« Δρώντας, δε, ως τέτοιο οφείλει να ενεργεί με όρους πειθαρχικού σώματος ενσωματώνοντας πλήρως τις πρόνοιες των άρθρων 12.5 και 30 του Συντάγματος και κατοχυρώνοντας πλήρως τα εχέγγυα της δίκαιης και αμερόληπτης δίκης για προστασία των συνταγματικών δικαιωμάτων των εποπτευόμενων του»**. (Ίδετε σελ. 21 της Απόφασης).
3. Επαναεπιβεβαιώθηκε ότι, **«...Η πειθαρχική διαδικασία εναντίον δικηγόρου και η ακρόαση της εκάστοτε υπόθεσης ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου διεξάγεται, κατά το δυνατόν με τον ίδιο τρόπο όπως η ακρόαση ποινικής δίκης που εκδικάζεται συνοπτικά»**. (Ίδετε σελ. 21 της Απόφασης).
4. **«... Το Συμβούλιο του ΠΔΣ ενήργησε τόσο ως Κατήγορος όσο και Κριτής ώστε να στοιχειοθετείται παραβίαση θεμελιωδών αρχών της Φυσικής Δικαιοσύνης»**. (Ίδετε σελ. 27 της Απόφασης).

Είναι ξεκάθαρο από την Απόφαση ότι η διαδικασία που ακολούθησε και εφάρμοσε το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ως αυτή εκτίθεται στην εξειδικευμένη οδηγία που εκδόθηκε προς τα μέλη του με ημερομηνία έκδοσης Ιούνιος 2020 (6η έκδοση) και με τίτλο «**ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΔΣ (α) Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου (β) Πειθαρχική Διαδικασία**» και που ίσχυε στην υπό εκδίκαση υπόθεση, δεν πληροί τις συνταγματικές επιταγές για εκδίκαση των πειθαρχικών υποθέσεων κατά Δικηγόρων με διαδικασίες συνοπτικής ποινικής δίκης.

Η εν λόγω Οδηγία απέτυχε να ενσωματώσει τα Συνταγματικά δικαιώματα των Εποπτευόμενων του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, με βάση τα άρθρα 12(5) και 30 του Συντάγματος, αλλά αντ' αυτού, υιοθετήθηκε τέτοια διαδικασία, που η εφαρμογή της τα παραβιάζει.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ;

Κατά την άποψή μας, το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου δεν μπορεί πλέον να εκδικάζει υποθέσεις με βάση τον Νόμο 188(I)/2007 μέχρι να αρθεί η παρανομία στη διαδικασία που τυχόν ακολουθεί για εκδίκαση σχετικών ή παρόμοιων υποθέσεων καθώς η εν λόγω διαδικασία, ως έχει κριθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο, παραβιάζει θεμελιώδεις αρχές και δικαιώματα που το Σύνταγμα ορίζει.

Επιπρόσθετα, κατά την άποψή μας, το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου θα πρέπει να διακόψει και να αποσύρει κάθε εκκρεμούσα πειθαρχική διαδικασία εναντίον Δικηγόρων, Δικηγορικών Εταιρειών και Θυγατρικών αυτών με βάση τον εν λόγω Νόμο 188(I)/2007 που δεν άρχισε και έγινε στα πρότυπα συνοπτικής ποινικής δίκης.

Στην ουσία, η Απόφαση καθιστά αντισυνταγματική τη διαδικασία που ακολουθήθηκε μέχρι σήμερα από το Συμβούλιο του Παγκύπριου

Δικηγορικού Συλλόγου στην εκδίκαση υποθέσεων με βάση τον Νόμο 188(Ι)/2007 και με βάση την πειθαρχική διαδικασία με ημερομηνία έκδοσης Ιούνιος 2020 (6η έκδοση) με τίτλο **«ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΔΣ (α) Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου (β) Πειθαρχική Διαδικασία»**.

Η πειθαρχική διαδικασία που το παρών Συμβούλιο υιοθέτησε την 24/03/2024, με τίτλο, **«ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Π.Δ.Σ. (α) Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου (β) Διαδικασία Εξέτασης Ενδεχόμενου Παράβασης των Προνοιών του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 (Ν.188(Ι)/2007)»**, σε αντικατάσταση της προηγούμενης που ίσχυε, πιστεύουμε, θα πρέπει και αυτή να αποσυρθεί και να αντικατασταθεί με διαδικασία που να είναι σύμφωνη με τα ευρήματα της Απόφασης και προπαντός να είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα και τις Αρχές της Φυσικής Δικαιοσύνης και της Αμεροληψίας, ήτοι να προβλέπει διερεύνηση και δίωξη από ανεξάρτητους λειτουργούς και να προβλέπει για συνοπτική διαδικασία **«κατά το δυνατόν με τον ίδιο τρόπο όπως η ακρόαση ποινικής δίκης που εκδικάζεται συνοπτικά»**. Η διαδικασία της πιο πάνω Οδηγίας που εφαρμόζεται σήμερα, πιστεύουμε δεν πληροί αυτές τις παραμέτρους.

Αξίζει επιπλέον να τονίσουμε ότι σύμφωνα με τη Απόφαση του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ΔΕΝ είναι διοικητικό όργανο και οι πειθαρχικές ή άλλες διαδικασίες που προσομοιάζουν και ακολουθούνται από διοικητικά όργανα π.χ. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, δεν έχουν θέση στην εκδίκαση πειθαρχικών υποθέσεων Δικηγόρων.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΕΚΑΔΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ, ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΑΥΤΩΝ, ΔΙΚΑΣΤΗΚΑΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΗΚΑΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ;

Το θέμα που επιπρόσθετα τίθεται επιτακτικά, είναι τι πρέπει να γίνει με τις δεκάδες υποθέσεις που Δικηγόροι και Δικηγορικές εταιρείες ή θυγατρικές αυτών δικάστηκαν και καταδικάστηκαν με βάση αντισυνταγματικές διαδικασίες από το προηγούμενο Συμβούλιο ή και το νυν;

Η θέση μας είναι ότι το νυν Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εν όψει της Απόφασης, αν όχι νομικό, έχει σίγουρα **ηθικό καθήκον** να ανακαλέσει και να ακυρώσει ΟΛΕΣ τις αποφάσεις που έχει εκδώσει μέχρι σήμερα, είτε με την παρούσα είτε με την προηγούμενη σύνθεσή του, κατά Δικηγόρων, Δικηγορικών Εταιρειών και Θυγατρικών αυτών, οι οποίες **στηρίχθηκαν** στην αντισυνταγματική διαδικασία ως η εξειδικευμένη οδηγία ανωτέρω, η οποία όπως κρίθηκε και αποφασίστηκε δεν πληρούσε τα εχέγγυα συνοπτικής ποινικής δίκης και δεν συμμορφώνεται με τις σχετικές Συνταγματικές αρχές.

Δεδομένου ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε έχει ήδη κριθεί ως παράνομη καθότι αντίκειται σε Συνταγματικές αρχές, τίθεται το ερώτημα κατά πόσο το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου νομιμοποιείται να εισπράξει ή να συνεχίσει να κρατά λεφτά τα οποία εισέπραξε από σχετικές αποφάσεις που στηρίζοντο σε παράνομη διαδικασία.

Η θέση μας είναι ότι δεν είναι δυνατόν ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, ο οποίος έχει καθήκον ανάμεσα σε άλλα, να προασπίζεται τα συμφέροντα των μελών του, να παρακρατεί χρήματα τα μελών του **εάν εισπράχθηκαν με βάση παράνομες διαδικασίες**. Κάθε υπόθεση θα πρέπει να εξεταστεί όμως με τις ιδιαιτερότητες της και με βάση πια διαδικασία ακολουθήθηκε στη καταδίκη και επιβολή ποινής.

Οι καταδικασθέντες Δικηγόροι, Δικηγορικές Εταιρείες και Θυγατρικές αυτών, με αντισυνταγματικές διαδικασίες, έχουν στιγματιστεί αδικαιολόγητα και έχουν βιώσει σοβαρά προβλήματα στην άσκηση του επαγγέλματός τους, συμπεριλαμβανομένων κλείσιμο τραπεζικών λογαριασμών και αυτός ο αδικαιολόγητος στιγματισμός θα πρέπει άμεσα να εκλείψει.

Αυτό πιστεύουμε είναι άμεση υποχρέωση του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου που υιοθετεί και πορεύεται με συνταγματικές νόμιμες διαδικασίες.

Οιαδήποτε άλλη πορεία, θέτει υπό σοβαρή αμφισβήτηση τις υποχρεώσεις και εξουσίες του Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου που πηγάζουν από το άρθρο 24 του Περί Δικηγόρων Νόμου Κεφ.2.

Ιούλιος 2024

Χρίστος Π. Κινάνης
Δικηγόρος – LLM (Cambridge)
Διευθύνων Σύμβουλος - Kinanis LLC
Christos.Kinanis@kinanis.com